

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
SLOBOZIA, 7-11 APRILIE 2023
DISCIPLINA SOCIOLOGIE

I. TÉTEL

(30 punct)

Adott az alábbi szövegrész:

„A társadalmi mozgalmak a **kollektív viselkedés** bizonyos célokkal rendelkező szervezett formái (...) A társadalmi mozgalmak a valódi **demokrácia** egyik sarokkövei, és katalizátorai lehetnek a demokráciának és az önkényuralmi társadalmakban a változásoknak.” (Gordon Marshal, Jon Scott [editor], *Dicționar de sociologie*)

Az adott szöveg alapján, dolgozzon ki egy körülbelül négyoldalas elemzést a szövegrész által érintett szociológiai kérdéskörrel. Az elemzés kidolgozása során tartsa szem előtt a következő szempontokat:

- fogalmazza meg a szövegben tárgyalt szociológiai kérdéskört;
- határozza meg a *társadalmi konfliktus* és a *demokrácia* fogalmait;
- magyarázza meg, egy társadalmi konfliktus-elmélet alapján, amelyet nevesít bemutatójában, hogy a *társadalmi mozgalmak katalizátorai lehetnek a változásnak az önkényuralmi társadalmakban*;
- érvekkel támassz alá arra vonatkozó személyes álláspontját, miszerint a valódi demokrácia egy tökéletesíthető politikai rendszer.

Megjegyzés: Az elemzés az adott szövegen kell alapuljon, tiszteletben kell tartania a klasszikus szerkezetet (bevezetés, tartalom, következtetés), bizonyítania kell a versenyző érvelési képességét, a kidolgozás eredetiségét, illetve a követelményben megfogalmazott terjedelemben való illeszkedést.

II. TÉTEL

(30 punct)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szövegrészt, majd válaszoljon az alábbi kérelmekre:

A szociális intézményként értelmezett családon belüli szocializáció alapvető fontosságú a gyermek társadalmi beilleszkedésében. A családi szerepekre való felkészülés a szociális tanulás hosszú folyamata, és a szerep betöltőjétől elvárt viselkedés elmulasztását családi és társadalmi szinten szankcionálják. A családon belüli szocializáció kudarcai általában negatív következményekkel járnak a közösségekre és a társadalomra nézve.

- A. Mutasson rá, egy körülbelül egy oldal terjedelmű, tudományos jellegű szövegben, a következő szociológiai fogalmak közötti összefüggésre: a *család*, egy *szerep betöltőjétől elvárt viselkedés* és a *társadalom*. **10 pont**
- B. Mutassa be a *társadalmi intézmények* egy elméleti megközelítését! **5 pont**
- C. Ismertesse a szövegben szereplő, az A. pontban említettektől eltérő, másik három szociológiai fogalom jelentését! **9 pont**
- D. Elemezze annak sajátos módját, ahogy a *családon belüli szocializáció kudarcai általában negatív következményekkel járnak a közösségekre és a társadalomra nézve*. **6 pont**

III. TÉTEL

(30 punct)

A szociológiai kutatás alapvető szakasza a kutatási módszer kiválasztása, amelyben a fogalmak operacionalizálása is megtörténik.

Operacionalizálja a *bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélt személyek reszocializációjának* fogalmát, a következő követelmények szerint:

- Határozza meg az operacionalizálás fogalmát;
- Állapítsa meg a *bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélt személyek reszocializációja* fogalmának bármely két dimenzióját;
- Állapítsa meg bármelyik két változóját a *bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélt személyek reszocializációja* fogalmának;
- Állapítsa meg a *bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélt személyek reszocializációja* fogalmának az általános és az empirikus indikátorát (mutatóját).